

Catalunya, terra d'escriptors perseguits

L'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, la Institució de les Lletres Catalanes i l'escriptor albanès Bashkim Shehu treballen perquè els Països Catalans alberguin literats que volen viure i crear amb plena llibertat.

El Principat de Catalunya es podria convertir en una regió d'acollida d'escriptors perseguits per motius ideològics o religiosos, si prosperen les demandes de poblacions com Badalona, Cornellà, Figueres, Girona, Lleida, Olot, el Prat de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet i Sant Quirze del Vallès per esdevenir ciutats-refugi. Barcelona i Sabadell ja formen part de la xarxa que el Parlament Internacional d'Escriptors (PIE) té a tot el món, al costat de Berlín, Berna, Frankfurt, Gotemburg, Mèxic o Viena. Cal destacar, a més, que Elx, Morella i València, igual que Palma i Sóller, s'han prestat a ajudar literats amb dificultats polítiques, de manera que puguin residir en aquests municipis.

L'escriptor albanès Bashkim Shehu (Tirana, 1955), que fa gairebé tres anys que resideix a Barcelona, és un dels grans promotors de la idea, ensems amb la Institució de les Lletres Catalanes (ILC) i l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC). Fill d'un primer ministre de l'Albània comunista, Mehmet Shehu, i condemnat, al seu país, a vuit anys de presó i a un i mig d'exili, Shehu va arribar a Barcelona gràcies al programa del PIE, i des de fa poc més d'un any n'és el representant a l'estat espanyol. Ara assegura que hi ha molt bones perspectives perquè Catalunya esdevingui una regió-refugi, com ho són l'Île de França o la Toscana italiana. Després d'unes quantes entrevistes amb els departaments de la Gene-

ralitat, que haurien de fer possible la idea, Shehu pot constatar l'interès demostrat pels intel·lectuals catalans. Així, Jaume Pérez Montaner, president de l'AELC, recorda que cal ser solidaris, sobretot amb els "col·legues perseguits", tot assenyalant l'enriquiment que proporciona el contacte amb ells.

Si el Principat es convertís en regió-refugi, disposaria d'una oficina autònoma que coordinaria

L'enriquiment cultural que proporciona el contacte directe amb els literats exiliats és molt valorat pels escriptors catalans.

les activitats de les ciutats-refugi pròpies, els mitjans de la qual provindrien de la Generalitat de Catalunya, que proveiria, a més, els recursos econòmics necessaris. La ILC es comprometria, llavors, a oferir ajut cultural, és a dir: a organitzar lectures i conferències per a tots els escriptors de la regió. "És una cosa molt important, perquè l'escriptor acollit és un representant de la diversitat, no un simple receptor d'una beca", afegeix Shehu. Aquesta fórmula és, segons el president de

l'ILC, Francesc Parcerisas, la millor perquè els escriptors que s'estan aquí tinguin un contacte directe amb la societat i la cultura catalanes.

Projectes. Un altre dels objectius és de fer que Barcelona sigui el tercer pol del PIE, juntament amb París i Brussel·les, de manera que pogués albergar l'Observatori per la Llibertat de Creació, centre que s'encarregaria d'elaborar estudis sobre la censura al món. A més, hi ha previst que el PIE reuneixi a la capital del Principat, per Sant Jordi, tots els literats que té escampats a tot arreu del món, segons que va indicar el seu secretari general, Christian Salmon, en una visita recent a la ciutat. De tota manera, Shehu assegura que encara s'han de concretar una sèrie de punts.

Ara com ara les ciutats catalanes més a prop d'esdevenir ciutat-refugi són Lleida i un grup de poblacions del nord del Barcelonès i el Vallès Occidental. València era una altra de les ben situades, però, segons que diu Shehu, el consistori que dirigeix Rita Barberà ha alentit les gestions al·legant manca de mitjans per a cobrir les despeses d'allotjar i donar feina a un escriptor estranger, cosa que li estranya molt. Així, les gestions al País Valencià s'haurien de mantenir amb la Generalitat de Zaplana, com vol l'alcaldeessa de València, per seguir l'exemple de Catalunya i convertir-se en regió.

Tot i mantenir l'aixopluc de la

ciutat, l'escriptor de Tirana ja no rep ajuda directa del PIE. Quan esdevingué l'enllaç d'aquest organisme a Barcelona va deixar el pis que li havien proporcionat en favor del cubà Rolando Sánchez Mejías. Ara es dedica plenament a la creació literària i escriu una nova novel·la en què apareix Barcelona, i recorda, a tall de comparació, que els intel·lectuals catalans foren acollits per ciutats americanes i europees després de la guerra de 1936 a 1939. Shehu destaca la bona rebuda que li han dispensat els seus col·legues, sobretot l'AELC, que el considera un membre seu més, encara que no escrigui en català. El poeta Manuel Guerrero relatava, fa poc, a les pàgines d'opinió del diari *Avui*: "No hi ha dubte que la presència de creadors com Shehu enriqueix considerablement la nostra cultura. L'intercanvi, el mestissatge, el multiculturalisme formen part essencial de la cultura contemporània. És el món real, complex i canviant, que vivim. És mitjançant el diàleg obert i fèrtil amb les altres cultures que ens situem en la cultura universal".

Cal destacar que el PIE preveu d'editar enguany una revista que s'anomenarà *Autodafe*. Es publicarà simultàniament en cinc llengües, i a Catalunya serà Anagrama l'editorial encarregada de fer-ne la versió espanyola per a Espanya i Hispanoamèrica. Les editorials Denoël (París), Feltrinelli (Milà), Karl Hanser Verlag (Munic) i Harvill (Londres) faran les altres qua-

EFE

L'escriptor exiliat albanès Bashkim Shehu treballa per tal que Catalunya esdevingui una regió-refugi. El Principat s'afegiria, d'aquesta manera, a l'île de França i a la Toscana italiana.

tre versions d'una publicació que permetrà que els creadors perseguits aconseguixin millors sortides que no les que tenen ara. Bashkim Shehu, per exemple, des que viu a Barcelona publica de manera assídua a la premsa de la ciutat –també a la de Madrid– i a les seves editorials. També li han

editat coses a França i en alguns altres estats de la Unió Europea. Als diaris, s'hi ha pogut moure amb llibertat, mantenint polèmiques obertes, sobretot durant la guerra de Kosovo, amb intel·lectuals europeus com Régis Debray.

Andreu Gomila

Amor dels quinze anys, Marilyn

Agustín Fernández Paz

Un vampir solitari vagareja de nit a la recerca del seu aliment. Un fantasma retorna al seu vell casal familiar. Una mà llança al foc una foto que es resisteix a cremar-se, però acaba convertida en cendra. Aquestes són algunes de les imatges que van originar els cinc relats d'aquest llibre que vol retre un homenatge al cine-

Bromera
"Espurna", 44

Diccionari de les cabronades

Víctor Alba

Aquest diccionari podria semblar descoratjador si no fos que hi ha també exemples d'humor i de plaers fugissers que ajuden a fer pam i pipa a les cabronades. La seva lectura és un excel·lent antídote contra els maldecaps.

Editorial Laertes
"Col·lecció Laertes", 23

El demiürg i altres contes

Ignasi Villòria

Quan es reuneix un demiürg, una nimfomana, un paraplègic, una torera, un aventurer, un parapsicòleg i altres personatges durant la nit, poden sorgir molts conflictes. Ningú no és immune a la foscor i la lascívia; a les enveges i desitjos que fan, de les persones, persones i no personatges.

Eds. Documenta Balear
"Magatzem Can Toni", 6